

КАРПА Роман,

*магістрант Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету, м. Київ*

РОЛЬ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕЛІГІЙНОЇ МОВИ КОМУНІКАЦІЇ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Поняття моральності, морально-етичних норм має не лише самостійне філософське значення, але є складовою соціально-комунікативних відносин, частиною духовної сфери.

Прояви кризових явищ у соціально-комунікативному середовищі сучасного українського суспільства, у тому числі в сфері моральної свідомості визначає необхідність наукового дослідження даних аспектів соціальної комунікації та вироблення на її основі нових підходів щодо розуміння основних закономірностей та напрямків змін у функціонуванні існуючих соціокультурних моделей.

Одним із таких актуальних на сьогоднішній день напрямків є трансформація ролі і значення мовно-комунікативних зв'язків у суспільстві, що проявляється як на соціально-побутовому, так і на суспільно-громадському рівнях. Зазначений процес знаходиться у контексті загальної трансформації комунікативної функції мови в добу інформатизації [1]. У даному випадку спостерігаються суттєві процеси змін у культурно-семантичних засадах трансляції соціально значимої інформації. Розкриття зв'язку моральної свідомості з питаннями функціонування мовного середовища має важливе суспільно-практичне значення, яке полягає принаймні у двох площинах. По-перше, на цих аспектах базуються основні принципи не лише державно-церковних відносин, але й відносин у середині громадянського суспільства. По-друге, певна модель мовно-комунікативних соціальних зв'язків зазнає морально-етичної оцінки, що виступає в якості критерію сприйняття соціумом такої моделі. Бажаний характер такої моделі ми пропонуємо визначити як стала модель мовно-комунікативних соціальних зв'язків. У зв'язку з цим мовний контекст морально-етичних вимірів соціальних комунікацій також може розглядатися з точки зору зміни засобів їх здійснення через систему передачі і акумуляції інформації, що має

свій прояв у поширенні сучасних дистанційних інтернет-технологій та сіткових мереж глобального характеру охоплення.

Кризові явища торкнулися етосу релігійної культури загалом як одного з проявів загальної кризи толерантності. Оцінка цим процесам давалася у літературі. В. А. Ігнат'єв виходить з твердження, що епоха модерну призвела до ерозії релігійної культури, але сучасне постмодерне мислення закладає більш небезпечну основу сучасних суспільних конфліктів на основі так званих релігійних симулякрів, причиною яких є синкретичне мислення, як прояв відсутності філософсько-теологічної культури [3]. На думку Т. Халика перед нами є проблема «внутрішнього миру», який ґрунтується на розвинених демократичних механізмах та головній умові їх успішного функціонування – культури діалогу [4, с. 6]. Також серед причин конфліктного характеру соціально-комунікативних відносин зазначається ситуація відходу від глибокого розуміння релігійної толерантності та інтолерантності. При цьому причиною релігійної інтолерантності є різноманіття форм і рівнів свідомості людей [2].

Взаємодія мовного контексту із сучасною морально-етичною складовою соціальних комунікацій проявляється через формування певної духовної системи, яка включає базові і пов'язані з ними категорії етики. Зміна ролі і значення мовного контексту сучасної соціальної сфери як основного засобу здійснення комунікації зумовлює актуальність пошуку нових принципів для формування сталої моделі мовно-комунікативних соціальних зв'язків, яка б забезпечувала подальший гармонійний розвиток всієї системи соціальної комунікації. Головною основою для переходу від конфліктної до сталої моделі виступають зміни у характері прояву внутрішніх протиріч соціально-комунікативної системи у плані прогресивності та конструктивізму.

Список використаних джерел та літератури:

1. Дротянко Л. Г. Трансформація комунікативної функції мови в добу інформатизації. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія. 2012. N 2. С. 5–9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2012_2_3

2. Жиртуєва Н. С. Містичне просвітлення як основа релігійної толерантності. *Філософські обрії*. 2012. № 27. С. 175–183. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1146/1/Zhirt.pdf>
3. Ігнат'єв В. А. Релігійні симулякри – небезпека синкретичного мислення. *Філософські обрії*. 2016. № 35. С. 184–191. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6515/1/Ignatyev.pdf>
4. Халик Т. Християни й мир у суспільстві. Про нестабільність посткомуністичних суспільств. *Людина і світ*. 1998. № 7. С. 2–7.